

Aan de slag met het profielwerkstuk!

Hoe begeleid je de leerlingen bij
het PWS-project?

Docentenhandleiding havo en vwo

Fase 6: evaluatie en beoordeling
Katern 6

‘Samen werken aan een betere aansluiting vo-ho’
Werkgroep PWS-doorlopende leerlijn onderzoeksvaardigheden
Oktober 2021

Colofon

Auteurs Werkgroep PWS-doorlopende leerlijn onderzoeksvaardigheden:
Rowan Beijk-Huijgen (werkgroepcoördinator, Erasmus Universiteit Rotterdam)
Frans Bezemer (Wartburg College)
Quirine Bronstring (Thorbecke VO)
Wim Jagtenberg (Hogeschool Inholland)
Trudy Kerkhof (DevelsteinCollege)
Greetje Kranenburg (Insula College)
Anique de Kreij (PENTA college CSG Jacob van Liesveldt)
Mariëlle Nijsten (Hogeschool Rotterdam)
Marijke Strootman (DevelsteinCollege)
Ellis Wertenbroek (werkgroepcoördinator, Hogeschool Rotterdam)

Feedback Martine Baars (Erasmus Universiteit Rotterdam)
Nicolette van Halem (Erasmus Universiteit Rotterdam)

Redacteur Anneke Nunn (annekenunn.nl)

Vormgever Kim van der Waart (kimvanderwaart.nl)

Binnen samenwerkingsverband 'Samen werken aan een betere aansluiting vo-ho'
(www.aansluiting-voho010.nl).

Voor contact n.a.v. deze publicatie: samenwerkingvo-ho@hr.nl.

Inhoudsopgave

Introductie.....	4
Handleidingen voor docent en leerling	4
Het Rotterdams PWS-model	4
De onderzoekscyclus	4
De fases van het PWS-project	5
Leeswijzer.....	5
Fase 6: evaluatie en beoordeling	7
Hoe ervaren leerlingen deze fase?.....	7
Wat kunnen docenten doen in deze fase?.....	7
Evalueer het huidige beoordelingsmodel.....	7
Maak vooraf keuzes	7
Evalueer de kwaliteit van de beoordeling	8
Aanvullende beoordelingsmechanismes.....	9
Begeleiding.....	10
Globale evaluatie	10
Procesevaluatie.....	10
Vaardighedenevaluatie	10
Inhoudelijke kwaliteit.....	10
Wat helpt leerlingen in deze fase?	11
Hulpmiddelen	11
Voor de leerling.....	11
Voor de docent	11
Tips voor de voorbereiding van het docententeam.....	12
Hoe gaat het in het hbo?	12
Bijlage 1 SLO-beoordelingsformulieren per profiel	14
Bijlage 2 Voorbeeld in de praktijk: jurydag	15
First Lego League	15
Pitchen.....	15
Science projects en lapbooks	16

Introductie

Het profielwerkstuk (PWS) wordt ook wel de meesterproef van de leerling op het voortgezet onderwijs genoemd. Van leerlingen wordt verwacht dat ze een gedegen rapportage afleveren, gebaseerd op goede bronnen en betrouwbaar praktijkgericht onderzoek. Maar voor docenten is het profielwerkstuk soms een hoofdpijndossier. Want niet alle leerlingen blijken in de buurt te komen van het meesterschap. Sommigen hebben veel begeleiding van docenten nodig om toch tot een goed resultaat te komen. Veel docenten weten niet hoe ze die begeleiding handig kunnen aanpakken, zodat het niet te veel tijd kost.

Handleidingen voor docent en leerling

Om zowel leerlingen als docenten te helpen van het profielwerkstuk een succes te maken heeft een werkgroep van docenten uit het voortgezet onderwijs (vo) en hoger onderwijs (ho) een set handleidingen gemaakt. Naast deze docentenhandleiding is er ook een handleiding voor leerlingen: de Projecthandleiding Profielwerkstuk met het bijbehorende Werkboek Profielwerkstuk. De handleidingen voor leerling en docent verdelen het maken van een profielwerkstuk in zes overzichtelijke fases. Die fases zijn gebaseerd op het Rotterdams PWS-model (voor havo, ter voorbereiding op het hbo) en op de onderzoekscyclus (voor vwo, ter voorbereiding op de universiteit).

Het Rotterdams PWS-model

Het Rotterdams PWS-model heeft tot doel havoleerlingen beter voor te bereiden op de propedeuse van de vervolgopleiding. Want hbo-docenten beginnen op het punt waar het profielwerkstuk opgehouden is. Onderzoek speelt vanaf jaar 1 een belangrijke rol in het hbo.

Het model is ontwikkeld vanuit de visie dat vo-leerlingen door het profielwerkstuk kennismaken met de manier van werken in het hbo. Daarbij komen niet alleen onderzoeksvaardigheden aan bod, maar ook samenwerken, motivatie, studiekeuze en de ontwikkeling van andere hbo-vaardigheden. Om deze brede doelstelling te halen, moet er ook in de begeleiding van de leerling veel samengewerkt worden door vakdocenten, mentoren, decanen, teamleiders en overige betrokkenen.

[Meer over het Rotterdams PWS-model.](#)

De onderzoekscyclus

De onderzoekscyclus is een handzame tool die is afgeleid van de wetenschappelijke empirische cyclus voor onderzoek. Hiermee wordt de vwo-leerling beter voorbereid op het uitvoeren van onderzoek op de universiteit. Onderzoek speelt vanaf jaar 1 een

belangrijke rol op de universiteit. De onderzoekscyclus neemt de leerlingen stap voor stap mee door de verschillende fases van het onderzoek voor het profielwerkstuk. Die verschillende fases zijn: verwonderen, verkennen, onderzoek opzetten, onderzoek uitvoeren, concluderen en presenteren.

[Meer over de onderzoekscyclus.](#)

De fases van het PWS-project

De fases van het PWS-project hangen als volgt samen met het Rotterdams PWS-model en de onderzoekscyclus:

Profielwerkstuk	Onderzoekscyclus	Rotterdams PWS-model	Wat doet de leerling?
Fase 1: voorbereiding			inlezen over het profielwerkstuk en over onderzoek doen
Fase 2: oriëntatie/verkenning	verwonderen verkennen	oriëntatie brainstorm	een team en een onderwerp kiezen
Fase 3: plan van aanpak/onderzoek opzetten	onderzoek opzetten	plan van aanpak	vooronderzoek doen en de onderzoeksopzet en planning maken
Fase 4: onderzoeksuitvoering	onderzoek uitvoeren en concluderen	onderzoeksuitvoering gegevens analyseren gegevens uitwerken	het geplande onderzoek in theorie en praktijk uitvoeren
Fase 5: verslag en presentatie	presenteren	verslag presentatie	vastleggen en presenteren van de onderzoeksresultaten
Fase 6: evaluatie en beoordeling			Het proces en het profielwerkstuk evalueren en beoordelen

Leeswijzer

Deze docentenhandleiding sluit precies aan bij de Projecthandleiding Profielwerkstuk voor leerlingen, maar is ook bruikbaar als je school die handleiding voor leerlingen niet inzet. Je vindt er voor elke fase tips en templates over onderwerpen als het motiveren van leerlingen, het begeleiden van het werken in teamverband, beoordelingscriteria, feedback en coachende vragen voor begeleidingsgesprekken. Ook wordt telkens beschreven hoe de besproken fase er in het hoger onderwijs uitziet.

De docentenhandleiding heeft voor elk van de zes fases een apart katern, met precies de informatie die in die fase nodig is. Elk katern kan dus zelfstandig gebruikt worden.

De katernen zijn te herkennen aan de volgende kleuren per fase:

Fase 6: evaluatie en beoordeling

Tot slot van het PWS-proces is er een beoordeling van het werk van leerlingen. Deze fase hangt nauw samen met de vorige fase, de verslaglegging en presentatie. Door tussentijdse beoordelingsmomenten (go-/no-go-momenten) in het portfolio, hebben de leerlingen een idee gekregen hoe ze ervoor staan. De definitieve beoordeling mag dan ook geen verrassingen meer voor de leerlingen opleveren.

Hoe ervaren leerlingen deze fase?

Leerlingen vinden het meestal lastig om kritisch naar hun eigen werk te kijken. Ze zijn blij dat ze de deadline hebben gehaald en dat ze het profielwerkstuk hebben ingeleverd. Inzicht krijgen in het proces en product is een hele opgave. Ze realiseren zich meestal (nog) niet hoe belangrijk dat juist is. Zowel docenten als leerlingen hebben houvast aan checklists voor de beoordeling en rubrics. Omdat het PWS-cijfer een combinatiecijfer is, maken veel leerlingen zich er niet zo druk om. Ze zijn daardoor vaak niet erg gemotiveerd om goed te presteren.

Wat kunnen docenten doen in deze fase?

Evalueer het huidige beoordelingsmodel

Bepaal met elkaar wat de sterke en zwakke punten van het gebruikte beoordelingsmodel zijn. Veelvoorkomende valkuilen zijn:

- Het eindproduct (verslag) wordt zwaarder beoordeeld dan het leerproces en de inzet.
- De taal en werkverzorging weegt even zwaar mee als de inhoud.
- Je beoordeelt in het eindcijfer nogmaals wat je al hebt beoordeeld in het portfolio.
- Er is geen duidelijk verschil tussen de beoordeling van havo en vwo.
- De beoordeling is ingewikkeld en docenten hebben onvoldoende kennis en ervaring om alle onderdelen snel en goed te beoordelen.
- Als docent tel je in de beoordeling vooral je eigen inbreng in het profielwerkstuk mee.

Maak vooraf keuzes

Als docententeam moet je het eens zijn over de doelen van het profielwerkstuk. Die lijken voor iedereen eenduidig, maar zijn dat vaak niet. De opdrachtoomschrijving in de leerlingenhandleiding moet daarover duidelijkheid verschaffen. De begeleiding moet erop gericht zijn om leerlingen juist die doelen te laten halen. De beoordeling moet weerspiegelen in hoeverre leerlingen die doelen gehaald hebben. Elke school moet een keuze maken uit mogelijke hoofddoelen zoals de volgende:

- Leerlingen onderzoek laten doen om hun inhoudelijke kennis over het schoolvak verder te ontwikkelen en hun belangstelling daarvoor aan te wakkeren.
- Leerlingen leren hoe onderzoek systematisch uitgevoerd wordt binnen een bepaald vakgebied (van oriëntatie op een onderwerp, naar het heen en weer gaan tussen literatuur, vraagstelling, onderzoeksopzet, gegevensverzameling en conclusies) om betrouwbare kennis te creëren.
- Leerlingen laten kennismaken met het samenwerken in een groot project en daarbij algemene h(b)o-vaardigheden laten ontwikkelen, zoals oriënteren, analyseren, samenwerken, communiceren, zelfsturing, planning en probleemoplossing.

Deze doelen spreken elkaar op bepaalde punten tegen. Een focus op inhoudelijke kwaliteit en diepgang kan leerlingen stimuleren om weinig risico te nemen. Een focus op onderzoeksvaardigheden kan ertoe leiden dat leerlingen een eenvoudig onderwerp kiezen. Daarbij voeren ze het proces zorgvuldig uit, maar schort het bij het resultaat aan diepgang. Een focus op algemene vaardigheden kan leerlingen ruimte geven om tot creatieve oplossingen te komen en leerzame risico's te nemen in hun praktijkonderzoek, wat ten koste kan gaan van de inhoudelijke kwaliteit en diepgang. Alle doelen tegelijk meegeven leidt tot middelmatige kwaliteit. Kies dus waar je als docententeam het accent op wil leggen en laat die keuze terugkomen in de leerdoelen en de beoordeling.

Evalueer de kwaliteit van de beoordeling

Hoe kan je vaststellen of het beoordelingsmodel passend is? Hier zijn enkele richtlijnen:

- Validiteit

Sluit de beoordeling (nog steeds) goed aan op de opdracht, de leerdoelen, de ontwikkeling van de vaardigheden en de gewenste kwaliteit van het resultaat? Wanneer je merkt dat je heel vaak bonuspunten wil geven, stelt de beoordeling je misschien niet in staat de kwaliteit te meten die je wil meten.

- Draagvlak

Je moet het beoordelingsmodel en de eventuele sancties en bonuspunten goed kunnen uitleggen aan de leerlingen. Ze moeten acceptabel zijn gezien de beschikbare tijd, voorkennis, begeleiding en doelen. Leerlingen moeten weten waar ze aan toe zijn en het gevoel hebben dat ze eerlijk worden behandeld, ongeacht de docent die de beoordeling uitvoert. Er moet draagvlak zijn binnen de hele school.

- Betrouwbaarheid

De betrouwbaarheid houdt in dat verschillende docenten tot min of meer dezelfde beoordeling komen. Je kan de beoordeling betrouwbaarder maken door het gebruik van rubrics, met daarbij voor de docent duidelijke aanwijzingen hoe en waarop die toegepast

worden. De betrouwbaarheid kan steekproefsgewijs getoetst worden. Het team kan ook afspreken dat bij onvoldoendes een tweede beoordelaar meekijkt.

- Praktische bruikbaarheid

Als docent moet je het werk van de leerlingen binnen een redelijk termijn kunnen beoordelen. Ook moet je de rubrics kunnen toepassen. Als je je daar niet prettig bij voelt, kan het nuttig zijn om onderdelen van het profielwerkstuk door meerdere docenten te laten beoordelen. Bepaal ook of je kiest voor een algemeen beoordelingsmodel of een aparte versie per profiel. Zie voor een vergelijking van beoordelingsmodellen de website van SLO en de links in [bijlage 2](#).

Aanvullende beoordelingsmechanismes

Communiceer ook eventuele aanvullende beoordelingsmechanismes aan de leerlingen:

- Inlevervoorwaarden/voorwaardelijke eisen
Je kan aanvullende eisen stellen aan de werkverzorging (zoals de aanwezigheid van voorblad, auteursnamen, inhoudsopgave of literatuurlijst) en spelling waardoor je werkstukken die er niet aan voldoen niet meteen helemaal hoeft na te kijken. Maak daarvoor een checklist voor jezelf en de leerlingen. Bepaal of de spelling voldoet op basis van een steekproef. Stel hierbij een norm, bijvoorbeeld een maximum aan spelfouten per pagina.
- Deelcijfers
Je kan leerdoelen beoordelen met aparte deelcijfers. Zo maak je duidelijk hoe een PWS-team gewerkt heeft. Door niet met gemiddelden of onderlinge compensatie te werken, wordt de kracht en de zwakte van elk teamlid duidelijk. Zo kunnen zwakke schrijvers bijvoorbeeld toch een goed cijfer krijgen voor inhoudelijke diepgang.
- Bonuspunten
Bij een bijzonder complex, risicovol of bewerkelijk onderzoek of bij een inhoudelijk resultaat van hoog niveau kan je bonuspunten geven, die je natuurlijk wel onderbouwt of toelicht.
- Puntenaftrek
Op te laat inleveren kan je een sanctie stellen in de vorm van puntenaftrek. Verder wordt het werkstuk normaal beoordeeld. Onzelfstandigheid en te veel behoefte aan begeleiding kan je ook met puntenaftrek meenemen in de beoordeling. Een groot team dat verhoudingsgewijs weinig oplevert als eindresultaat, kan daarvoor ook puntenaftrek krijgen.
- Fraude
Een compleet werkstuk laten inleveren zonder tussentijdse versies werkt plagiaat in de hand. Het werken met een portfolio voorkomt fraude en plagiaat in de meeste gevallen en zorgt er in de overige gevallen voor dat je het al vroeg signaleert. Wijs er

dan op dat kopiëren niet toegestaan is. Het helpt ook om leerlingen bij de bespreking van de conceptversie te ondervragen over de gebruikte bronnen.

- **Individuele beoordelingen**

Door leerlingen hun eigen aandeel en dat van teamleden in het teamproject te laten evalueren krijg je inzicht in de samenwerking. Dat kan je verdisconteren in een individuele beoordeling die afwijkt van een teambeoordeling.

Begeleiding

De begeleiding richt zich in deze fase op de afronding en op de reflectie op de kwaliteit van het geleverde werk en de werkwijze.

Globale evaluatie

Wanneer de PWS-begeleider bij de conceptversie van het verslag alvast een rubric invult en concrete feedback geeft, kan de leerling het ingeleverde werk nog verbeteren. Heel leerzaam is een bespreking van deze ruwe beoordeling met het team, om de beoordeling toe te lichten. Dat verhoogt de acceptatie ervan en geeft je de gelegenheid om vragen te stellen. De leerlingen staan op dit moment het meest open voor feedback, omdat ze nog wijzigingen kunnen aanbrengen.

Procesevaluatie

Bij het evalueren van het proces moet de leerling zich afvragen welke onderdelen goed verliepen en welke minder, en vooral waarom dat zo is en wat beter of anders had kunnen gaan. De diepgang van de procesevaluatie bepaalt daarbij het cijfer.

Vaardighedenevaluatie

Leerlingen kunnen ook een inschatting maken van hun hbo-vaardigheden en toelichten welke vaardigheden ze het meest ontwikkeld hebben. Meestal kunnen ze aan het eind van het project een veel realistischer inschatting maken dan aan het begin. Zie Werkboek Profielwerkstuk 6.2.1 en 6.2.2 (en 1.4.5) voor templates voor een evaluatie.

Inhoudelijke kwaliteit

Leerlingen moeten ook nagaan of ze tevreden zijn met de kwaliteit van hun eindproduct. Over sommige onderdelen zullen ze tevredener zijn dan over andere. Het is aan de leerlingen om, bij voorkeur in groepsverband, te kijken wat ze hadden kunnen doen om een beter resultaat te halen. Bij de evaluatie hoort ook nagaan of je je persoonlijke leerdoelen gehaald hebt. Ten slotte leert een leerling heel veel door het eigen profielwerkstuk of dat van een klasgenoot te beoordelen aan de hand van vooraf opgestelde criteria.

Wat helpt leerlingen in deze fase?

- Maak duidelijk welk beoordelingsmodel je gebruikt. Geef de cijfers voor de verschillende onderdelen, zoals: onderzoeksopzet en uitvoering, inhoudelijke kwaliteit van het onderzoek, verslaglegging, proces en samenwerking.
- Bespreek vooraf met de leerlingen hoe hun werk op verschillende momenten beoordeeld wordt en met welke rubrics. Leg uit of en hoe ze een deeltijfer kunnen verhogen.
- Leg ook uit waarom de beoordeling zo gekozen is en wat het verband met de leerdoelen is.
- Leg uit hoe je met onvoldoendes omgaat. Kunnen leerlingen bepaalde onderdelen repareren? Kunnen ze verschillende onderdelen onderling compenseren?
- Geef leerlingen een checklist, zodat ze zelf de beoordeling kunnen uitvoeren. Eventueel kunnen ze hun eigen beoordeling doen en onderbouwen met argumenten. Je kunt je eigen beoordeling en die van de leerling dan vergelijken bij de nabespreking.

Hulpmiddelen

Voor de leerling

- het werkboek Profielwerkstuk met beoordelingsformulieren en templates voor persoonlijk evaluatieverslag leerdoelen en persoonlijke evaluatie en teamevaluatie
- een [reader met tips voor een pakkende presentatie](#) (RML)
- [tips voor het presenteren](#) (NHL Stenden)
- [tips voor alternatieve presentatievormen](#), zoals een filmpje of poster (RUG)
- templates voor evaluatie leerdoelen, een persoonlijke en teamevaluatie (zie: Werkboek Profielwerkstuk 6.2.1, 6.2.2)

Voor de docent

- wettekst over het profielwerkstuk, zie [artikel 4 Eindexamenbesluit VO BES](#)
- [eindtermen voor profielwerkstukken, met beoordelingscriteria per fase](#) (SLO)
- beoordelingsformulieren van SLO per profiel ([bijlage 1](#))
- een [Excelsheet om de complexiteit van PWS-werkstukken mee te wegen in de beoordeling](#) (SLO)
- [beoordelingsmodellen voor verschillende profielen en deelproducten](#) (SLO)
- Formulier inleveren PWS (zie: Werkboek Profielwerkstuk 6.1.1)
- een template voor het beoordelen van de inhoud van het verslag en de presentatie (zie: Werkboek Profielwerkstuk 6.1.2)
- een template voor het beoordelen van het proces van het verslag en de presentatie (zie: Werkboek Profielwerkstuk 6.1.3)
- beoordelingsformulier bijzondere onderscheidingen (zie: Werkboek Profielwerkstuk 6.1.4)

Tips voor de voorbereiding van het docententeam

- Evalueer jullie aanpak en bedenk verbetermogelijkheden die je volgend jaar wil invoeren.
- Een profielwerkstuk is een uitgebreid project waarbij er heel veel te beoordelen valt. De vraag is hoe je bij de beoordeling recht kan doen aan zowel het proces en het onderzoek als aan het uiteindelijke resultaat. Daarnaast speelt de complexiteit van het onderwerp een rol bij de beoordeling. Bekijk het beoordelingsmodel eens door de ogen van de leerlingen. Dat model stuurt waar leerling het meeste energie en moeite in steken. Ze gaan daarbij strategisch te werk ('Als ik dit nu nog verbeter, heb ik een 6.'). Wat valt je op? Is dit waar je als docenten het meest op wil sturen?
- Neem een steekproef op de beoordeling. Laat een aantal PWS-werkstukken beoordelen door de begeleidende docent en een collega die niet bij de begeleiding betrokken is. Voldoet de beoordeling aan jullie richtlijnen?
- Overweeg alternatieve beoordelingsmogelijkheden van een profielwerkstuk zoals een jurydag ([bijlage 2](#)).

Hoe gaat het in het hbo?

In het hbo worden per project leerdoelen gekozen om te beoordelen. In elk project komen alle onderdelen van een beroepsopdracht terug, maar in de beoordeling worden niet alle onderdelen in elke onderwijsperiode meegenomen. Er wordt dus een focus aangebracht. Na verloop van tijd worden de eisen steeds zwaarder. Er zit een leerlijn in. Wat terugkomt is de beoordeling op inhoud (diepgang), het bepalen of nieuwe concepten duidelijk uitgelegd zijn en of er kloppende relaties zijn gelegd. Dat gebeurt aan de hand van rubrics. Er is vaak een aparte beoordeling van de taal. Na verloop van tijd wordt het taalniveau een inlevervoorwaarde. Ook presentaties worden apart beoordeeld.

De presentaties en de projectverslagen worden meestal afgesloten met een cijfer (de zogenoemde summatieve beoordeling). Dat moet minimaal een 5,5 zijn. Steeds vaker zijn er tussentijds ook formatieve beoordelingen om te kijken of studenten op de goede weg zijn en kunnen doorgaan naar de volgende fase. Studenten helpen elkaar ook met peerfeedback. Hbo-studenten moeten dus zelf ook kunnen werken met de criteria om elkaar te kunnen beoordelen en feedback te geven.

De scriptie als afsluiting van het hbo staat tegenwoordig ter discussie omdat het geen beroepsproduct is. Sommige opleidingen aan hogescholen laten studenten geen scriptie meer schrijven, maar alleen een portfolio en een onderzoeksposter. Andere opleidingen combineren scriptie en onderzoeksposter. Ze wijzen op het grote belang voor de beroepspraktijk van het goed verwoorden van gedachten en argumenten. Een duidelijke

zakelijke tekst schrijven is iets wat je moet aanleren en oefenen. Studenten die willen doorstromen naar een master moeten deze vaardigheid zeker beheersen.

Bijlage 1 SLO-beoordelingsformulieren per profiel

Op de website van SLO staan uitgebreide beoordelingsformulieren in Excel. Die kan je downloaden en aanpassen aan de eisen op de je school. Vaak staan er ook al formules in om berekeningen uit te voeren.

- [Profielwerkstuk](#)
- [Gamma](#)
- [Bèta](#)
- [Presentatie](#)
- [PowerPoint](#)
- [Betoog](#)
- [Poster](#)

Een algemeen beoordelingsmodel ziet er als volgt uit:

Profielwerkstuk	Beoordelingscriteria		Weging		Groep 1	1	2	
						Voorbeeld		
Proces	1	eigen initiatief/verantwoordelijkheid	20%	O-V-G-U	G	7,5		
	2	samenwerking		O-V-G-U	G			
	3	logboek/reflectie op leren		O-V-G-U	G			
Verslag	Vorm	4	samenhang en helderheid	5%	O-V-G-U	8		
		5	verzorging		O-V-G-U			G
	Inhoud	6	denkniveau analyse	50%	O-V-G-U	G	7	
		7	gebruikte bronnen		O-V-G-U	G		
		8	controleerbaarheid		O-V-G-U	V		
	Stijl	9	tabellen, grafieken, illustraties		O-V-G-U	V	7,2	
		10	originaliteit	5%	O-V-G-U	VG		
		11	taalgebruik			O-V-G-U	G	
Presentatie	12	vorm: diapresentatie, poster, voordracht	20%	O-V-G-U	G	8		
	13	inhoud: boodschap/doel		O-V-G-U	G			
	14	stijl: taalgebruik en houding		O-V-G-U	G			
Totaal	Cijfer		100%			7,4		

Bijlage 2 Voorbeeld in de praktijk: jurydag

Bij een jurydag zijn de presentatie en de beoordeling van het profielwerkstuk tegelijkertijd. Leerlingen presenteren hun eindresultaat aan het publiek in de vorm van een demonstratie, een lapbook (zie [de uitleg verderop](#)) of onderzoeksposter. Daarna krijgen ze de laatste deelcijfers. Het publiek kan bestaan uit alleen docenten en medeleerlingen, maar ook uit ouders of andere betrokkenen.

Leerlingen mogen alleen meedoen aan de jurydag als het portfolio al is goedgekeurd. Deze aanpak scheelt tijd bij docenten bij het nakijken. Ook kunnen de taken beter verdeeld worden: verschillende docenten beoordelen verschillende aspecten van het profielwerkstuk. De details lichten leerlingen ter plekke toe. Als beoordelaar kan je dus bij twijfel iemand aan de tand voelen.

Een jurydag motiveert leerlingen om iets moois neer te zetten, omdat iedereen kan komen kijken naar de resultaten. Sommige scholen hangen door het hele schoolgebouw muren vol met posters of zetten overal tafeltjes neer waarop leerlingen hun resultaten laten zien.

Inspiratiebronnen bij het opzetten van een eigen jurydag kunnen zijn:

First Lego League

Bij de jurering van de First Lego League (FLL) is de beoordeling opgedeeld in drie onderdelen: inhoudelijke kwaliteit, teamsamenwerking en presentatie. Alle teams presenteren hun resultaten in dezelfde ruimte. De beoordelaars lopen rond en maken aantekeningen. Er zijn veel bijzondere vermeldingen, voor leerlingen die zich extra ingezet hebben, bijvoorbeeld voor het grondigste onderzoek, de mooiste presentatie en de grootste bijdrage aan de community. Ook ouders en andere belangstellenden mogen komen kijken. Ze kunnen vragen stellen aan de teams. De deelnemers hebben daardoor het gevoel dat ze gezien worden.

Pitchen

Wanneer een docent veel leerlingen begeleidt, is presenteren gezien de tijd niet altijd een optie. Een alternatief is pitchen. Een pitch is een pakkende korte samenvatting van het project in ongeveer drie minuten. Daarbij staan alle PWS-leerlingen in de aula achter een eigen tafel. Belangstellenden lopen rond en stoppen bij interessante tafels. De leerlingen geven een korte pitchpresentatie en bieden een activiteit aan die te maken heeft met het onderwerp: een quiz, memoriespel, tijdlijn, proeverij, test, filmpje of

zelfgemaakt bordspel. Leerlingen kunnen een vorm voor de pitch kiezen die bij hen past en waar ze zelf achter staan.

Science projects en lapbooks

Veel scholen in het primair en voorgezet onderwijs in de VS organiseren science projects, een soort kleinere profielwerkstukken. Leerlingen werken ook alleen of in kleine teams. De verslaglegging gebeurt in de vorm van zogeheten lapbooks, die ook beoordeeld worden. Dat zijn zelfgemaakte posters met onder meer teksten, plaatjes, 3D-figuren, draaischijfjes. De lapbooks worden tentoongesteld en de leerlingen staan eraan om hun onderzoek toe te lichten. Het gaat daarbij om enthousiasme en inzet, maar ook om de inhoudelijke resultaten.

1. Voorbereiding

2. Oriëntatie
/verkenning

3. Plan van aanpak
/onderzoek opzetten

4. Onderzoeks-
uitvoering

5. Verslag en
presentatie

6. Evaluatie en
beoordeling